

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

LANDSKAPSBILD FRÅN SKÅNE. — Fotograf A. W. RAHMN, Lund.

10DE ÅRG.

DEN 8 NOVEMBER 1908.

N^Ö 6

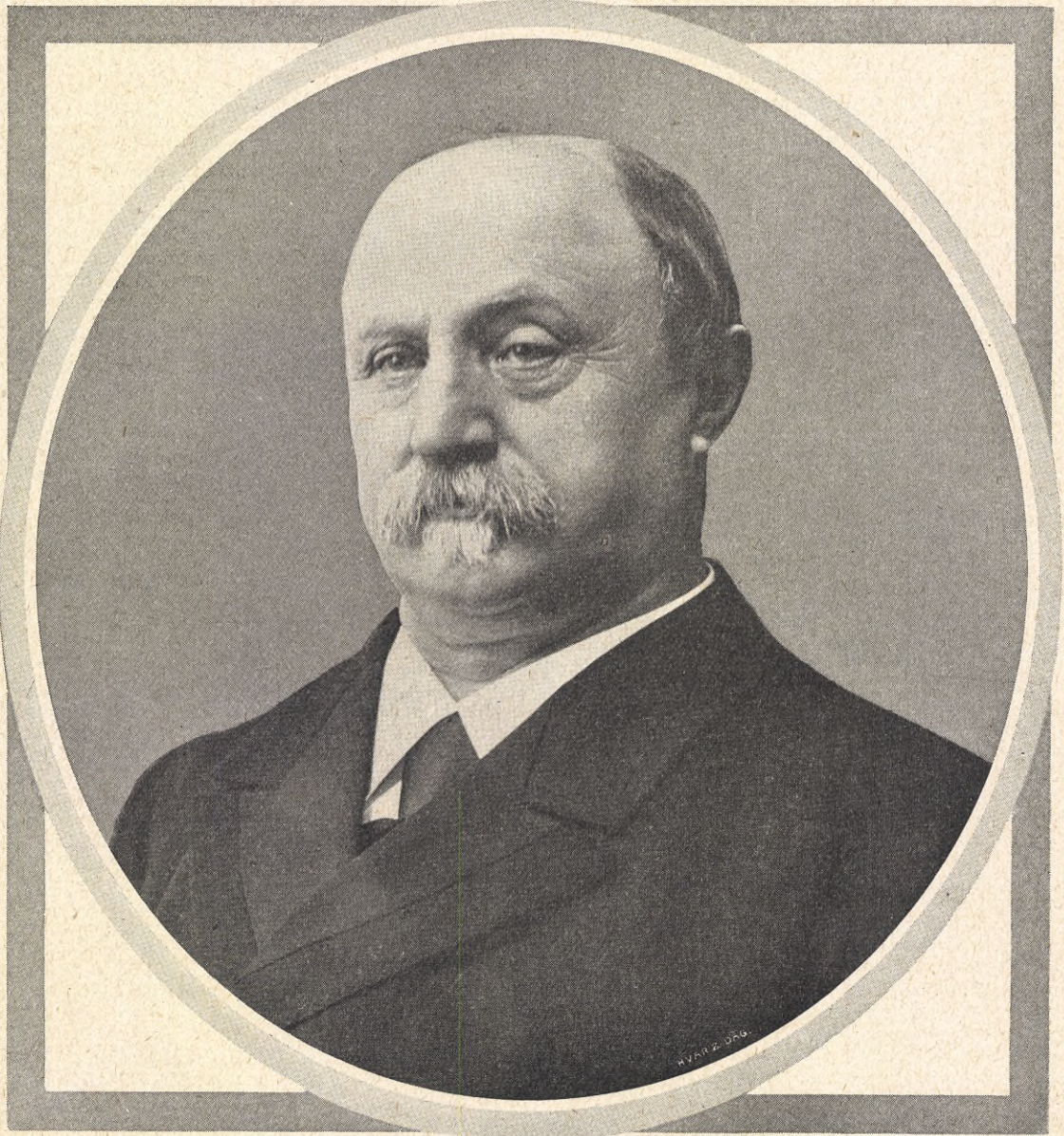

Foto. Flodin, Stockholm.

Klöd: Bengt Sjöström.

L. Lundberg

CARL AUGUST LUNDBERG.

TILL PORTRÄTTET Å FÖREGÅENDE SIDA.

Af det som är santt och ursprungligt på vår jord går föga upp mot ungdomens entusiasm. Stämningar kunna alstras, och förhållanden och omständigheter i ett nu riva upp en våg af glädje och belåtenhet men yttringarne däraf äro ofta som svaga skott hvilka ej taga rot i vårt väsens kärna. Men hvad ungdomen känner, hvad ungdomen förnimmer det är den oförvillade människans starka impulser, och om åren gå om och lifvet strör sin glömska öfver uppväxttidens minnen, gro de ännu på djupet af vårt inre, och det kommer alltid ögonblick då vi förnimma deras tillvaro. Uppväxtåren, skoltiden äro de oskyldiga förpostfaktningarna till kampen längre fram, men i dem grundläggas vår syn på saker och förhållanden, därunder forma vi våra ideal och hjältar, se dem gå i grus och spillror men timra friskt upp nya. Få äro väl de skolgossar som ej i hela undervisningshistorien se ett otillbörligt ingrepp i sin sorglösa frihet, som ej, komma till skolan, äro ett material afsedt att utdanas af magisters fruktade händer. Och därför finns det ofta en viss motspänstighet, ett visst noli me tangere som endast den skicklige pedagogen kan aflägsna. Och en skicklig pedagog, särskildt när det afser skolungdomens uppfostran, blir icke någon enbart genom sina kunskaper eller ens förmåga att meddela dem. Den lyssnande skaran fordrar något mer. Hvad? Den fordrar manlighet och kraft. Den knotar och brummar och talar om orättvisa, när lättjan och dåsigheten ej lämnas fria tyglar men den ger sig med kropp och själ åt den som ger form åt dess fantasi, värme åt dess förhoppningar och munterhet i dess lekar. Ingen verksamhet torde med afseende på sina verkningar vara så omfattande som skolmannens. Hvad han sår växer upp i framtiden och de anlag, han leder, tillhör den. Är det santt, som någon sagt, att i våra skolor skrives vår historia, arbetas det med denna syn för ögonen, då ligger i lärarekårens händer en uppgift, som ingen annan kan fördunkla. Pojk-materialet är hårdt som flinta och mjukt som vax, och de händer som handskas med det måste vara förtrogna med behandlingen af bådadera. Ty däri ligger lärarens konst och dymedelst formar han grundvalen till nya släktens historia. Har han förstätt detta, då väntar honom förstälse tillbaka, och ur arbetet och slitet växer tacksamhet och innerlig tillfredsställelse.

Ett godt exempel härå är den storartade och uppriktiga hyllning som bragtes rektorn vid norra latinläroverket i Stockholm filosofie doktor *Carl Lundberg*, då han den 28 oktober ingick i sitt sextiosjette lefnadsår, samtidigt som han innevarande år kunde fira sitt tjugufemårsjubileum som chef för samma läroverk. Den dagen blef för honom en enda högtidsstund, ett hjärtligt erkännande för ett stort arbete samt framburet af just de element som i det närvarande och förflutna berörts däraf.

Carl August Lundberg föddes i Halmstad 1843 och fick sina första lärospån i därvarande folkskola innan han vidare fortsatte mellan åren 1853—59 vid den s. k. lägre lärdomsskolan i samma stad. Här förde rektor Åberg sin milda spira och här regerade den stränge men utmärkte magister Neuman och båda gäfvö de honom, hvar på sitt sätt, en god start för kommande öden. Sedan han aflagt den fruktade gymnasieexamen inskrefs han vid högre elementarläroverket i Göteborg, det nuvarande latinläroverket, samt utgick därifrån 1863, hvarpå studierna fortsattes i Uppsala. Här absolverade han filosofie kandidatexamen 1868 och promoverades följande år till fil. doktor. Ehuru han häst omedelbart skulle ha velat taga itu med sin lektorsafhandling, hindrades han därifrån af ekonomiska svårigheter och grep sig i stället an med ett vikariat i latin och grekiska vid högre allmänna läroverket i Göteborg. Året därpå, 1870, började hans

profår vid samma institution, men tiderna voro dyra och lönerna små, hvarför han energiskt hjälpte upp saken genom att samtidigt sköta undervisningen i historia och geografi vid Schillerska skolan. Tanken på lektorsafhandlingen fick dock ej uppgifvas och på våren 72 låg den fix och färdig.

De närmaste verkningarne häraf voro ett erbjudande från den bekante, numera aflidne professor Spångberg af en docentur i grekiska vid Uppsala universitet men med tanke på befattaingens mindre lukrativa sida antog han i stället en utnämning till adjunkt vid läroverket i Halmstad. Hans vistelse här blef dock af kort varaktighet ty redan efter en termin kallades han af domkapitlet i Linköping till lektor i latin och grekiska vid Högre allmänna läroverket i Norrköping och tjänstgjorde äfven därstädes vårterminen 1873. Ställd ensam som han var i lifvet och utan andra resurser än hvad hans verksamhet inbragte hade han haft tunga år att genomkämpa. Men 1873 blef en vändpunkt. Då kallades han nämligen som lärare i latin, historia och geografi för nuvarande konungen och hans bröder och på denna post kvarstannade han till 1882. Hvad han därunder utträtt kan ej mätas efter vanligt mått. Hans kall var högt och ansvarsfullt och han fyllde det. Han fyllde det ej blott genom sina kunskaper och framstående förmåga att meddela dem, han gjorde det äfven genom sin enkla, manliga personlighet som tillvann sig de kungligas aktning och förtroende. Gamle kung Oscar såg klart i dylika ting och intet kan bättre åskådliggöra hvad Lundberg varit under denna tid än ett handskrifvet bref som denne människokännare tillställde honom på hans 60-årsdag. Det var ett: tack för hvad du varit. Och äfven på hans högtidsdag i år saknades ej heller uttryck för samma känslor från samma håll, ty om ock den gamle kungen tystnat, talade både hans drottning och hans söner.

Sedan Lundberg lämnat sin uppgift som lärare för de kungliga prinsarne, återgick han ånyo till Norrköping och tjänstgjorde som lektor vid läroverket därstädes. Den förste juli 1883 erhöi han sin utnämning till rektor vid Norra Latinläroverket i Stockholm och upprätthåller sedan 1893 jämväl rektoratet i latin och grekiska därstädes.

I mer än tjugufem år har alltså lektor Lundberg varit chef för en af landets största läroanstalter, och otaliga äro de ungdomar som under detta kvartsekel kommit i beröring med honom.

Tjugufem år äro en lång tid, och latin och grekiska äro just inga pånyttfödande element, men att rektor Lundberg det oaktadt äfven nu till dags bär upp sitt arbete med gladt gemyt och oförminskadt intresse, det visar att hans verksamhet just svarat mot hans läggning. Och därför har hans insats som rektor och lärare blifvit af stor betydelse, präglad af sällsynt plikt-trohet och allvar som den varit. Men ej blott inom skolan har hans duglighet tagits i anspråk, äfven i det offentliga lifvet har den gjort sig gällande. Sålunda tillhörde han under några år Stockholms stadsfullmäktige och är fortfarande ledamot af direktionerna för Stockholms stads undervisningsverk och högre lärarinneseminariet därstädes. Därjämte har han vid upprepade tillfällen varit verksam medlem i olika kommittéer som i ena eller andra afseendet berört skolväsendet och har som ordförande eller vice ordförande deltagit i åtskilliga läraremöten.

Hvad som i främsta rummet utmärkt Carl August Lundbergs verksamhet som skolman är den harmoniska jämvikten i hans uppträdande. Vid sidan af gedigna kunskaper har han den stora gåfvan af det rätta sätet att meddela dem; detta har utgjort hemligheten vid hans arbete, och dymedelst har han verkat till framgång och nytta för svensk folkuppfostran.

HVAR 8 DAGS STOCKHOLMSFOTOGRAF.

Kliché: Kem. A. B. Bengt Sjöfverparre Sklm—Öby.

SVENSKA FATTIGVÅRDSFÖRBUNDETS KURS FÖR UTBILDANDE AF FATTIGVÅRDSFUNKTIONÄRER.

Svenska fattigvårdsförbundet i Stockholm, hvilket bildades 1906 i samband med den första fattigvårds-kongressen, afhåller f. n. en kurs för utbildning af lämpliga personer i fattigvårdens och välgörenhetens tjänst. Kursen, som är afsedd pågå till fram på våren nästa år, äger rum i föreningen Studenter och Arbetares nya lokal i Tattersall vid Gref-turegatan.

*Göteborgs Arbetareförening*s till största del nybyggda stora komplex vid Järntorget — af ett fackorgan kalladt för ett af världens ståtligaste centra för de med arbetarnes intressen förknippade rörelserna — har nyligen börjat tagas i bruk.

Det väldiga arbetarepa-latset, som blir fullständigt färdigt först nästa sommar, innehåller nära 200 rum.

Kostnaderna uppgå till 600,000 kr., förutom den till 200,000 värderade tomten, medan Stockholms Folkets hus, trots sitt betydligt mindre utrymme, gick till mer än en och en half gång nämnda summa.

HVAR 8 DAGS GÖTEBORGSFOTOGRAF.

Kliché: Kem. A. B. Bengt Sjöfverparre

ARBETAREFÖRENINGENS NYBYGGNAD VID JÄRNTORGET I GÖTEBORG.

H. 8 Da STOCKHOLMSFOTOGRAF.

Kliché: Bengt Sjöfverparre.

EN LITTERÄR AFTON Å STUDENTER OCH ARBETARES NYA LOKAL, Gref-turegatan 24 (Tattersall) i Stockholm.

PRESIDENTVALET I AMERIKA.

Efter fotografi.

W. H. TAFT MED GEMÅL.

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Silfverparre Ståhm—Gbg.

*Sincerely yours
W. H. Taft*

Öfver hela Amerika rullar den väldiga valböljan. Då detta skrives dröjer det endast ett par dagar tills man får veta, hvem den för fram till att blifva herre i Washingtons Hvita Hus.

Den tredje november står slaget. Den fjärde november på aftonen kommer den segrande kandidats bild att visas i transparanger framför tusentals tidningskontor, och den slagne kandidaten kommer att sända sin lyckligare medtäflare ett telegram, hvori han lyckönskar honom till hans seger och till det förtroende, som det amerikanska folket visat honom.

En amerikansk valstrid är alltid af en styrka och en våldsamt, som man i Europa icke känner till. Och detta icke blott därför att man strider om principer - ty i grund och botten är det så litet som skiljer demokrater och republikaner, att det ena partiet t. o. m. beskyller det andra för att ha stulit dess program - det är äfven därför att man slåss om köttgrytorna, om ämbetena, hvilka som bekant alltid tillfalla det segrande partiets män.

Då striden i år varit mera förbitterad än någonsin, har man att söka

Efter porträtt.

Kliché: Bengt Silfverparre.
W. H. TAFT
vid godt lynne.

anledningen härtill hos trusterna och Roosevelt. William Jennings Bryan, demokraternas kandidat, för öppet sitt krig mot trusterna, och dessa ha icke blifvit svaret skyldiga. I många industricentra ha trusterna gått så långt, att de rundt omkring på fabrikena ha uppslagit meddelanden om, att fabrikena komma att stängas den dag, då Bryan blir vald.

Demokraterna äro högst upprörda öfver, att Roosevelt - trots sin ställning som president, hvilken påbjuder honom opartiskhet - ställt sig i breschen för Taft, republikanernas kandidat, och demokraterna ha icke dragit sig för att söka visa, att medlemmar af Roosevelts egen familj stått i nära förbindelse med trusterna och fått pengar af dessa. Icke minst med anledning af dessa häftiga angrepp har Roosevelt under sista tiden dragit sig tillbaka från valstriden, åtminstone från dess första led.

Medan Bryan är en utmärkt talare, hvars flammande värtalighet gör ett betydande intryck på åhörarna, är Taft endast en medelmåttig talare, och han har därför haft den värtalige guvernören i staten Newyork, Hughes, till att hålla en icke ringa del af de erforderliga agitationstalen.

Medan Bryan är rask i vändningarna och har rest genom staterna med ilfart på sitt speciella tåg, från hvilket han icke sällan talar från den sista vagnens bakre plattform,

har Taft under valstriden icke kunnat frågå sin kända bekvämlighet.

Bryan har sedan augusti månads ingång rest öfver 20,000 kilometer och hållit bortåt 1,500 tal. Taft har visserligen också hållit en efter våra förhållanden oerhörd massa tal under denna tid, men han har faktiskt öfverlämnat brorslotten af besvärigheterna åt Hughes och åt andra särskildt engagerade talare

W. J. BRYAN
i arbete för sin kandidatur.

samt icke minst åt — fonografer, genom hvilkas hjälp hans ord ha trängt till de mest aflägsna trakter af unionen.

Redan för en månad sedan började man hålla vad om valets utgång: 5 för Taft mot 1 för Bryan. I det ögonblick, då dessa rader skrivas, stå demokraternas utsikter vida bättre; öfverhuvud taget ha de icke varit så goda sedan den gång, då Cleveland blef vald. Men demokraternas motståndare ha en oerhörd styrka i sina väldiga pänningtillgångar, och det så godt som sannolika är, att det blir Tafts namn som flyger upp i transparangerna på kvällen den 4 november, medan Bryan ännu en gång får nöja sig med att skicka sin medtäflare ett lyckönskningstelegram.

Efter fotograf

ETT MINNE:

Den afgående presidenten T. Roosevelt som folktalare.

Klubb - Bengt Nilsson

Redaktionen af
HVAR 8 DAG o. GULDAX
ansvarar för emottagna
manuskript
**endast om 20 öre
i frimärken åtfölja
desamma.**

Manuskriptet läses i tur
med förut inkomna och
honoreras omedelbart
:: efter införande ::

EFTER ETT NYTAGET PORTRÄTT.

Till ingen mans tal lyssnar Europa med mera spänd uppmärksamhet än till den tyske kejsarens: ty af hans oroliga och impulsiva ande kan man vänta förvånansvärda uttalanden, afslöjanden och "bevingade ord", som beröra hela Europas, nästan hela världens välfärd. — Men innehållet i den senast publicerade kejsarintervjuen är helt visst märkligare än det märkligaste kejsaren hittills yttrat. Det har väckt en utomordentlig uppståndelse ej blott bland de tre närmast berörda europeiska stormakternas, England, Frankrike och Ryssland — och naturligtvis också Tysklands

TYSKLANDS RIKSKANSLÄR.

— folk och diplomater, utan hela jordens press afhandlar nu med ett bäfvande allvar den underliga intervju, som väl bl. a. till en början torde medföra den tyske rikskanslärans afgång. Kejsar Wilhelm synes visserligen vilja kvarhålla honom; men där en hittills nästan ansvarsfri monark talat ord, som ej undgå ansvaret, där blir det hans i politiken närmaste, som få klä skott för hvad som skett. — Mycket står f. n. på spel, kejsartalet till tack. Och det bestörta tyska folket yrkar enhälligt i dessa dagar på att den impulsivt personliga politiken hädanefter skall omöjliggöras.

DEN NYA KOMETEN.

FOTOGRAFERAD DEN 5 OKT. STOCKHOLMS TID 20 T. 22 M. — 21 T. 24 M. EXPONERAD 82 MIN.

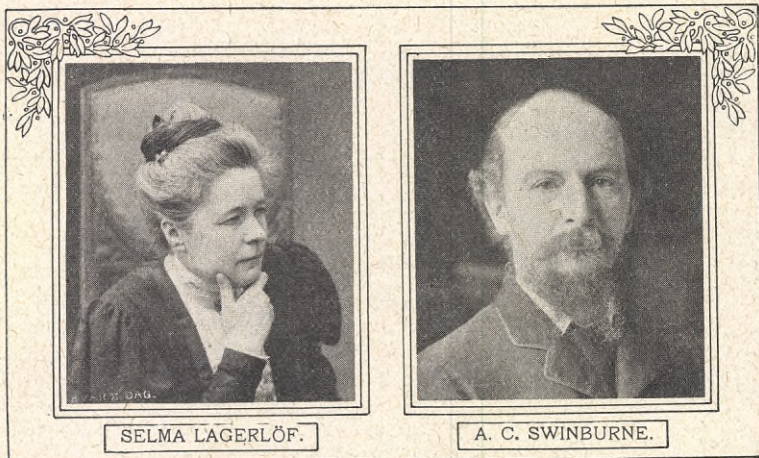
FOTOGRAFERAD DEN 13 OKT. STOCKHOLMS TID 20 T. 21 M. — 21 T. 22 M. EXPONERAD 60 MIN.

Våra bilder visa *den nya kometen 1908 C.*, upptäckt af Morehouse vid Yerkes observatoriet i Chicago 1 sept. 1908, fotograferad på ett afstånd af 152 millioner kilometer från observatoriet i Stockholm.

ÅRETS NOBEL-PRISTAGARE?

Den litterära Nobel-pristagaren för året blir **Selma Lagerlöf** eller den engelske skalden **A. C. Swinburne** — säges det.

Om en allmän svensk folkomröstning finge afgöra saken, stannade nog valet vid vår frejdade författarinna — men det är icke svenska folket som afgör denna angelägenhet och Selma Lagerlöf kan ej räddas från det förärgliga förhållandet att vara svensk, ett förhållande som lär utgöra ett icke oväsentligt hinder för erhållande af det litterära Nobelpriset. — Swinburne har förut blifvit nämnd och hans chancer böra ju i år vara bättre än sist — han är ju ett år äldre.

Efter porträtt.

Kliché: Bengt Silfversparre

Också torde väl det troligaste vara att priset blir hans.

Den snart 74-årige berömda engelske lyrikeren var det som en gång vid begynnelsen af sin litterära produktion fick hela det engelska folket emot sig på grund af hvad som ansågs vara en våldsamt öfverdrifven sinlighet i skildringarna. S. har i litteraturen tillerkänts en rang-

plats bland Englands satanister, som hvarken hans senare modifierade åsiker eller kritikens glädje öfver "affallet" kunnat ändra.

— Till Selma Lagerlöf får H. 8. D. inom kort få anledning återkomma.

5 PREMIÄRER Å HUFVUDSTADSSCENER.

Den teaterälskande hufvudstadspubliken bör i dessa dagar ha rätt svårt att reda sig med de många nyheter teatrarne på en gång bjuda. Och det egenomliga förhållandet har dessutom inträffat att alla premiärerna äro af i hvar sitt slag *märklig art*. Därför ha vi till ytterligare fröjd för stockholmspubliken

och till tjänst för en afundsam landsort valt scener ur alla premiärerna.

1. *"Svanevit"* sagospel af August Strindberg har återupptagits på *Intima Teatern* och fick ett stämningfullt mottagande af publiken. I Svanevits roll debuterade med framgång en ny elev, fröken Falkner.

Efter fotograf.

Kliché: Kem. A. B. Bengt Silfversparre SLM—Gbg

AUGUST STRINDBERGS "SVANEVIT" Å INTIMA TEATERN. SCEN UR 3:DJE AKTEN. Från vänster: Svanevit (fr. Fanny Falkner); Prinsen (hr Helge Wahlgren); Hertigen (hr J. Ljungkvist); Styvimodern (fr. Schildknecht); Unga konungen (hr A. Kjellgren).

2. MIKAEL. — 3. MÄNNISKOKÄNNAREN.

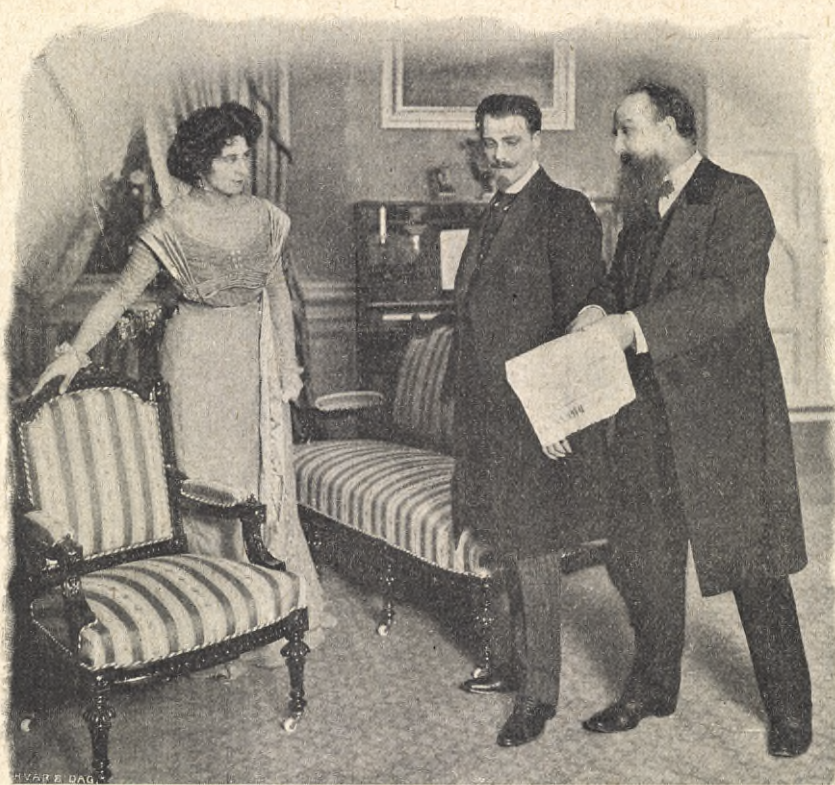

Foto. Jäger, Sthlm.

Kliché: Bengt Sjöqvistparre.

SCEN UR 3:DJE AKTEN AF "MÄNNISKOKÄNNAREN" Å K. DRAMATISKA TEATERN: *Beronius*: "Åsikterna stämma så förunderligt väl öfverens. Du har inte trott att jag längre ville skriva den där geografien. Alldeles som artikelförfattaren."

Personerna: *Marta Elfstrand* (Margit Torsell), *d:r Eggert* (Gösta Hillberg) och *lektor Beronius* (Aug. Palme).

Foto. Jäger, Sthlm.

Kliché: Bengt Sjöqvistparre.

SCEN UR 2:A AKTEN AF "MIKAEL" Å SVENSKA TEATERN: *Olof Hermenius* (Tore Svennberg).

"Människokännaren". fru *Anna Wahlenberg-Kjerrmans* nya fyrakts-pjes, upplefde sin premiär den 26 okt. på K. Dramatiska teatern. Stycket, en karaktärsstudie inom en modern ram, bjuder på en verkligt fängslande handling med en del skarpt tecknade figurer. Lifliga applåder uttryckte publikens belåtenhet och framkallade efter sista akten författarinnan.

*

"Mikael". *Tor Hedbergs* djupgående drama, med upprifvande scener ur det geniala vansinnets historia, uppfördes för första gången på Svenska teatern den 28 okt.

H. 8 D:s litterära medarbetare behagade observera meddelandet å sid. 85.

Foto. Een, Norrköping.

Kliché: Bengt Sjöqvistparre.

"FRITHIOF OCH INGEBORGS" FÖRFATTARE ERNST HÖRMAN vid dramats första uppförande i Norrköping den 24 okt. I föregående nr af H. 8 D. återgifvas scener från premiären.

4. DOLLARPRINSESSAN.
ALICE (FRÖKEN ROSA GRÜNBERG).

»MIKAEL S»
FÖRFATTARE:

TOR HEDBERG.

ALICE:

~Sådan är Dollarprinsessan,
En flicka af renaste guld.
En drottning från fotten till hjässan,
Som lyckan beständigt är huld*.

»MÄNNISKOKÄNNARENS» FÖRFATTARE:

ANNA WAHLENBERG-KJERRMAN.

DAISY:

Och när Jon Blund uti
sin ljufva famn oss tar,
Då sjunga alla änglar:
ack ett sådant par.

Foto. Jæger, Stockholm.

DOLLARPRINSESSAN: SCEN UR 3:DJE AKTEN:
DAISY GRAY (fru Emma Meissner) FRIHERRE HANS von SCHLICK (herr Carl Barcklind).

Kitche: Bengt Silfverparre.

"Bland bälde riddersmän", Charles Marlowes treakts fars på Vasateatern, är ett roligt och underhållande skämt med den engelska feodalhögfärden. Sir Guy De Vere, en engelsk baronet som plötsligt ser sig ställd som ättens huvudman gripes så af sin egen värdighet, att den nya tiden syns honom allt för fattig och han drömmer sig tillbaka till fädrens bälde riddersmän.

De sceniska verkningarne af denna dröm mottogos med ostentativt bifall och premiärpubliken var i alto belåten.

*

"Dollarprinsessan" å Oscarsteatern. Oscarsteaterns väntade nyhet, arttagerskan till "Glada Änkans" fräjdade traditioner, Leo Falls melodiosa "Dollarprinsessan" gick den 27 okt. af stapeln.

En kaskad af skimrande färger, smekande melodier och ett präktigt humör, uddiga repliker och yrande danser, näpna duetter och svällande lyx — och öfvarhufvud det bästa af

Foto Jæger, Stoakholt.

5. "BLAND BÄLDE RIDDERSMÄN" Å VASATEATERN. Slutscen ur 3:dje akten. Sir GUY DE VERE (herr Vinnerstrand).

Kitché; Bengt Sjöfverars.

gångse operettfason — så där ungefär träder "Dollarprinsessan" fram. Hennes mottagande hos publiken blef hjärtligt och teckentydare spå henne ett långt lif.

Foto. Jæger, Stockh. Am.

"DOLLARPRINSESSAN" Å OSCARSTEATERN. 1. ALICE (fröken Grünberg.) 2. JOHN CONDER (herr Ringvall.) 3. OLGA LABINSKA (fröken Keyser.) 4. TOM CONDER (herr Lund.)

Kitché; Bengt Sjöfverars.

OLYMPISKA SPELENS SKRIDSKOTÄFLINGAR.

Den 28 och 29 oktober ägde Olympiska spelens skridskotäflingar rum på "Princes Skating Club" bana inför en lika fulltalig som intresserad och elegant publik. Största intresset kom svenskarne till del, men så voro de också förträffligt representerade. Vår snart sagdt världsberömd mästare på skridsko, herr *Ulrich Salchow*, gjorde sig också här gällande i strid med en farlig medtäflare, ryssen *Panin*. I öfrigt hänvisa vi till våra bilder ofvan, alla utom den andra tagna på täflingsbanan.

1. Svenskan, fröken *E. Montgomery*.
- 2, 3, 4. Svenskarne hrr *U. Salchow*, *R. Johanson* och *P. Thorén* (som eröfrade resp. 1:a, 2:dra och 3:dje pris i konståkning).
5. Ryssen *Panin* (som eröfrade priset i specialfigurer).
6. Engelskorna fruarne *Syers* och *Smith* (den förra, t. v., vinnare af 1:a pris, den senare af 3:dje pris i damernas täfling).
7. De tyska paråkarna hrr *Burger* och fröken *Hübler* (första pristagare) samt tyskan fröken *Rendschmidt* (2:dra pris i damernas täfling).

Efter fotografier.

Kliché: *Bengt Sjöqvist*.

MINNESMÄRKE ÖFVER TRÄMASSANS UPPFINNARE.

Efter fotografi.

AFTÄCKNING DEN 18 OKT. AF MONUMENTET ÖFVER F. G. KELLER I HAINICHEN.

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Sjöforsparre Stilm—Glg.

Efter fotografi.

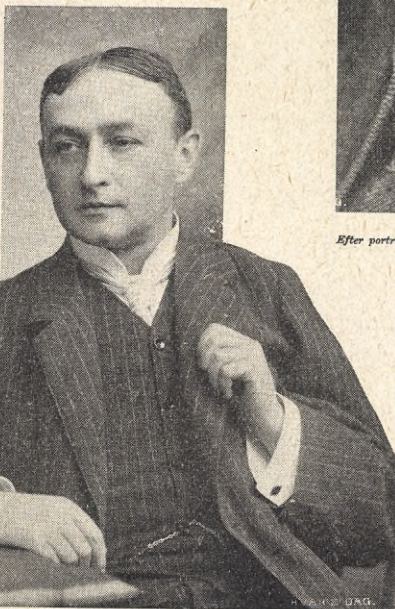
Kliché: Bengt Sjöforsparre.
KELLERS BYST Å MONUMENTET.

Den man *Friedrich Gottlob Keller*, som uppfann sättet för träets utnyttjande vid papperstillverkning och därmed ställt sig i främsta ledet bland kulturspridningens märkesmän, har fått sitt monument. — Utfördt efter ritning och modell af arkitekten Max Ulbrich och bildhuggaren Arnold Kühne, är minnesmärket rest i den lilla sachsiska staden Hainichen, Kellers födelseort (född 1816, död 1895). Vid den högtidliga aftäckningen framfördes ett tack till monumentets bekostare, däribland nämndes Sveriges Trämasseförening.

PETER NANSEN.

ETT 25-ÅRSJUBILEUM.

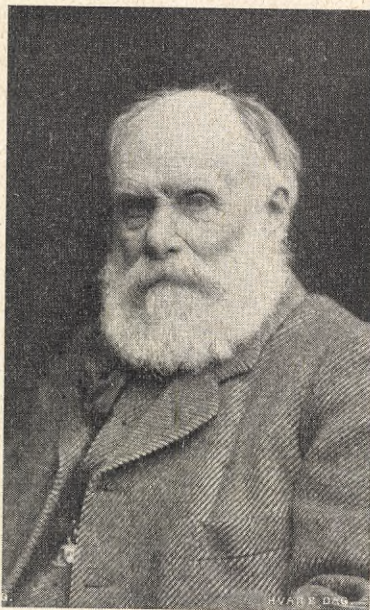
Sitt tjugofemårsjubileum som diktare — ordet klingar kanske lite väl högtidligt när det gäller en så skeptisk och fryntlig kåsör som i förevärande fall — kunde en af Københavns mest framskjutna författare i dagarne fira. *Peter Nansen* anropar numer aldrig sånggudinnan — som den skarpsynte cheien för Gylden-dahlske Boghandel, Nord. Forlag har han kommit till den åskådningen, att det ändå skrifs mer än tillräckligt med böcker. Men hans egna bästa arbeten skola fortleva som exponenter för de älskvärdaste sidorna af danskt lynne: lätt gemyt, stilistisk snarfyndighet och en spelande fransk infallsrikedom. Som *Politikens* förste redaktör har han också spelat en roll inom sitt lands politiska lif.

Efter porträtt.

PETER NANSEN.

Kliché: Bengt Sjöforsparre

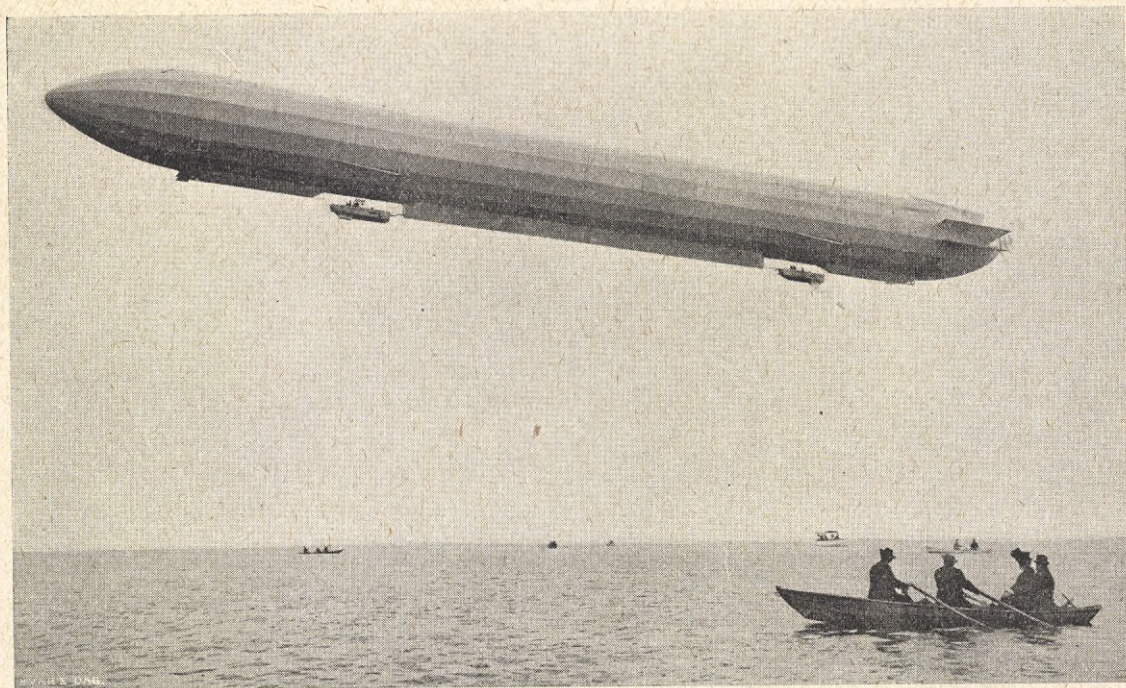

Efter porträtt.

Kliché: Bengt Sjöforsparre.
LORENZ FRÖLICH. †.

Efter en sjuttioårig verksamhet har en af den danska konstens veteraner för alltid släppt både pensel och etsnål ur sin hand. *L. Frölichs* ungdom inföll medan romantiken ännu intog högsåtet i hans fosterland, och hans första stora raderingar voro inspirerade af Oehlenschläger. Men sin vidsträcktaste berömmelse har Frölich förvärfvat som illustratör åt ett universellare geni: *H. C. Andersen*. Märkliga äro likväl också några af hans monumentala arbeten.

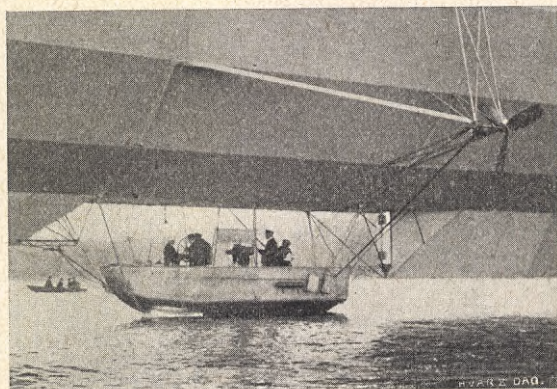
GRAFVE ZEPPELINS LUFTSKEPP.

Efter fotogra.

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Sjöföresparre Söhm—Öbg.

FRÅN DEN LYCKADE UPPSTIGNINGEN ÖFVER BODENSJÖN DEN 23 OKTOBER.

NÄR LUFTSKEPPET HVILAR PÅ VATTNET. I gondolen befinna sig prins Heinrich af Preussen och greve Zeppelin.

De Zeppelinska luftskeppens oemotsägliga framgångar inom luftseglingstekniken liksom reparandet af den förolyckade ballongen d. 5 aug. ha af hela Tyskland följts såsom en nationell hederssak. Oerhörda belopp ha insamlats för att låta bygga ett nytt skepp, men redan nu, några månader efter katastrofen, är den gamle æronauten uppe bland molnen igen. "Zeppelin I", ett äldre luftskepp, har om- eller nästan nybyggt och företog den 23 oktober sin första uppstigning. I sin nuvarande gestalt är "Zeppelin I" smalare och något kortare än förut, och en del anordningar ha omändrats. — Mellan greve Z. och hans förare, major Gross, har en konflikt utbrutit som hotade få sin avslutning i en duell, något som man dock lyckats få afstyrdt. På de senaste färderna har emellertid skeppet förts af greve Z:s öfveringenjör Dürr, som genom det skickliga sätt på hvilket ballongen manövrerades, upp och ned, fram och tillbaka, ännu tydligare än tillföre ådagalagt denna ballongkonstruktions fullständiga styrbarhet. Vid en uppstigning den 27 okt. medföljde prins Heinrich af Preussen, och återgifva vi en bild från detta tillfälle, då gondolen helt lätt glider öfver vattnet.

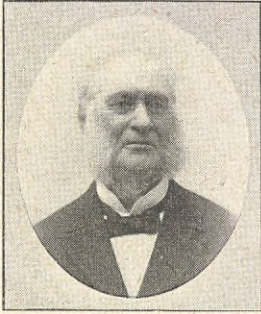
EIFFELTORNET SOM TIDVISARE.

Efter lyckade försök skall hädanefter å det öfver hela Paris synliga Eiffeltornet anbringas tidvisare med timme och minuter efter mörkrets inbrott.

VECKANS PORTRÄTTGALLERI

A. P. TRYBOM.
Borgmästare. — Skara.
50-års jubileum 25 Okt.*

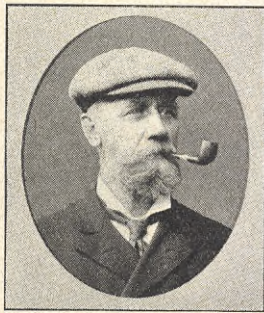
C. BÜLOW.
Redaktör. — Lund.
75 år 28 Okt.*

L. A. JACOBSON.
Hamnkaptän. — Landskrona.
70 år 26 nov.

O. CARLSON.
Grosshandlare. — Lerbäck.
60 år 26 Okt.*

A. G. BARNEKOW.
Grefve. — Sörbytorp (Kristian-
stads län). 70 år 21 Okt.*

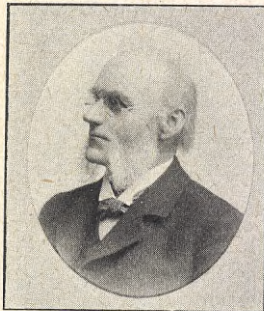
C. L. M. ROSENBLAD.
Öfverste. — Stockholm.
60 år 2 Nov.*

F. J. E. WESTERMARK.
Professor. — Stockholm.
55 år 5 Nov.*

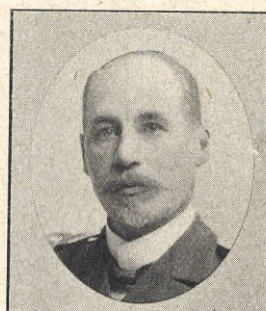
H. FOGELMARCK.
Utn. till Öfveringeniör vid Sta-
tens järnvägsbyggn. i Sthlm.*

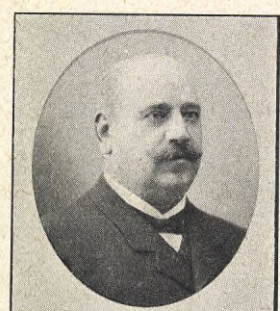
S. E. RINMAN.
Direktör. — Göteborg.
70 år 7 Nov.*

G. F. SANDBERG.
Byråchef — Djursholm.
60 år 3 Nov.*

G. af KLINT.
Kommandörkapten. — Sthlm.
50 år 6 Nov.*

A. HUZELL.
Järnhandlande. — Karlstad.
50 år 5 Nov.*

A. P. TRYBOM. Student 47, höfrottsexamen, 51, vice häradshöfding 56, borgmästare i Skara 58. Ledamot af Riksdagens Andra kammare 65—66, 81—86, landstingsman 64—07.

CHRISTIAN BÜLOW. Grundade år 56 "Folkets Tidning" i Lund och var tidningens redaktör till 91. B. är Sveriges äldste publicist. Tidigare verksam ledamot af stadsfullmäktige samt under 91—93 Lunds representant i Andra kammaren.

OSKAR CARLSSON. En af Sydärkes mera bekanta män. Varit nämndeman i Kumla häradsrätt, vice ordförande och kassör i Lerbäcks kommunalnämnd, ledamot i bevilningsberedningen och taxeringsnämnden under många år, varit direktör i Lerbäcks sparbank, ledamot af Vägstyrelsen och Kumla häradshäradshöfding samt ledamot i diverse kommittéer.

Grefve ADOLF GABRIEL BARNEKOW. Student 57, e. o. kanslist i Finansdep. 64, tjänstgjorde vid konsulatet i Genua 68, attaché vid general-konsulatet i Köpenhamn 69, t. f. konsultsekreterare och chancelier vid beskickningen i Konstantinopel 72, vice konsul i Newcastle 73, attaché vid beskickningen i Rom och konsul därstädes 78, ledamot af riksdagens I:a kammare 85—90.

CARL LUDVIG MATHIAS ROSENBLAD. Underlöjtnant vid Skånska Dragonregementet 69, vid Svea Lifgarde 71, löjtnant 74, ordonansofficer hos Kronprinsen 79, kammarherre hos Kronprinsen 81, kaptän 87, major 96, öfverstelöjtnant 98, öfverste och sekundchef 02. Ledamot af Krigsvetenskapsakademien 07, öfveradjutant och t. f. chef för Konungens stab 08.

FRANS JOHAN EUGENE WESTERMARK. Student 85, med. lic. 83, med. d. r. 87, amanuens i Stockholm och Lund, underläkare vid Stockholms läns sjukhus 83—85, underkirurg vid Sabbatsbergs sjukhus 86—88, docent 87.

Efter flere års förordnanden dels som e. o. professor, dels som professor utnämnd till ordinarie professor i obstetrik och gynekologi vid Karolinska Institutet samt öfverläkare och direktör vid Allmänna barnbördshuset 02. Svenska statens ombud vid den internationella kongressen för gynekologi i Bryssel 92 och i Amsterdam 99.

HJALMAR FOGELMARCK. Utnämnd till öfveringeniör vid statens järnvägsbyggnader. Student 85, löjtnant i W. W. K. 94, kaptän 04, biträdande ingeniör vid statens järnvägsbyggnader 90—93, arbetschef där 98—03. Ledare af Inlandsbanans undersökningar 06. Baningeniör vid statens järnvägar 94.

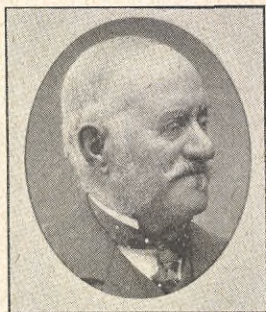
S. E. RINMAN. Befälhavare å ett flertal segel- och ångfartyg 62—74, därefter verkställande direktör i Sveriges Allmänna Sjöförsäkringsaktiebolag i Göteborg.

GUSTAF FREDRIK SANDBERG. Student 67, kamrerare och sekreterare i generalpoststyrelsen 78, byråchef därst. 86, chef för postsparbanken sedan 83. Ledamot i Centralstyrelsen för Nordiska Kreditbanken 96, i styrelsen för civilstatens änke- och pupillkassa 02, v. ordförande i sällskapet "Pro Patria" 04. Kommunalfullmäktig i Djursholm 02, v. kommunalstäm-moordf. 06.

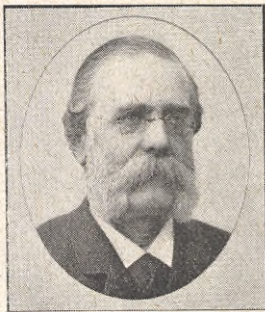
GUSTAF AF KLINT. Underlöjtnant vid flottan 79, i fransk örlogstjänst 92—94, tjänstgjorde i marininstaben 99—03, chef för kommunik.-afdelningen därst. 03—07, kommandörkapten af 2:dra graden 1900, af I:sta graden 04, stabschef hos inspekt. af flottans öfningar till sjöss 07. Militär sakkunnig led. af fredskongressen i Haag 07.

AUG. HUZELL. Ledamot af stadsfullmäktige och dess beredningsutskott i Karlstad. Ord. ledamot i Värmlands Ensk. Banks styrelse, direktör för Karlstads Bryggeri A.-B.

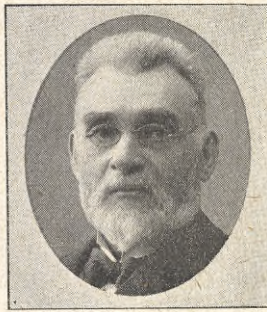
VECKANS PORTRÄTTGALLERI

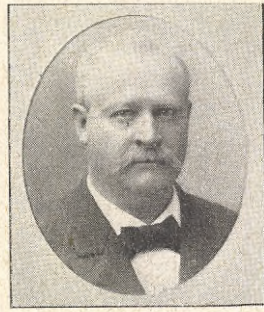
E. T. SPARRE. †
Grefve. — Torpa.
F. 25. † 24 Okt. 08.*

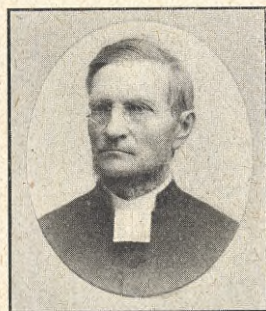
A. F. ÖSTMAN. †
F. d. Revisor. — Stockholm.
F. 31. † 14 Okt. 08.*

E. G. LUNDIN. †
Boktryckare. — Jönköping.
F. 32. † 25 Okt. 08.*

A. A. V. CRONHOLM. †
v häradshöfd. — Stockholm.
F. 40. † 26 Okt. 08.*

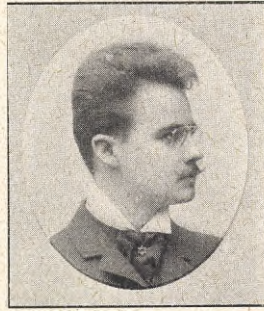
J. U. ÅKERBERG. †
Prost. — Sollefteå.
F. 30. † 23 Okt. 08.

J. L. A. FALKMAN. †
Öfverste. — Stockholm.
F. 49. † 30 Okt. 08.*

J. G. UTTERSTÖM †
Handlande. — Hietaniemi.
F. 61. † i Okt. 08.*

N. NILSSON. †
Fil. lic. — Kimstad.
F. 80. † 20 Okt. 08.*

J. C. OSTERMAN. †
Kommandör. — Stockholm.
F. 33. † 25 Okt. 08.*

J. C. FOLLIN. †
Öfverste. — Sköfde.
F. 41. † 23 Okt. 08.*

C. M. U. EGGERTZ. †
Lektor. — Karlskrona.
F. 41. † 9 Okt. 08.*

O. A. NILSSON. †
Bagaremästare. — Hernösand.
F. 61. † 19 Okt. 08.*

Grefve ERIC THEODOR SPARRE. † Underlöjtnant vid Skånska dragonregtiet 46, tog afsked 55. Ägare af egendomarne Högagårde och Torpa. Utnämndes 62 till kammarherre hos Carl XV. 64—87 medlem af Elfsborgs läns hushållningssällskaps förvaltningsutskott.

ADOLF FREDRIK ÖSTMAN. † Student 55, e. o. kanslist i generallutstyrelsen, revisor därt. 78—01. Amanuens vid konung Karl XV:s bibliotek 69—73. Under flere år anställd hos Stockholms fattigvårdsnämnd. Innehade ett betydande bibliotek samt en omfattande mynt- och medaljsamling.

ERIK GUSTAF LUNDIN. † En af Jönköpings stads äldre borgare. Medlem af stadsfullmäktige sedan 86. En af stiftarne i den år 74 bildade Jönköpings 1:sta 100-mannaförening. Under några år ordförande i Jönköpings typografiförening.

ANDERS AXEL VIGILIUS CRONHOLM. † Student 57, hofrättsexamen 62, v. häradshöfding 66. Grundlade Jönköpings juridiska byrå 74 i Jönköping, hvilkens huvudkontor senare flyttades till Stockholm och är af en betydande omfattning med stort anseende.

JOHAN LUDVIG AUGUST FALKMAN. † Underlöjtnant vid Andra lifgardet 69, major 94, öfverstelöjtnant vid Upplands regemente 97, öfverste och chef vid Göta lifgarde 01. Adjutant 87 och öfveradjutant 01 hos konung Oscar. Ledamot af krigsvetenskapsakademien.

JOHN G. UTTERSTRÖM. † Genom vidsträckt affärer bekant af hela Torneadalens befolkning. Varit mångårig ordförande i kommunalnämnden samt under några perioder fungerat som ledamot i landstinget.

NILS NILSSON †. Student 98, fil. lic. 08. Uppsala studentkårs ordförande 03—04. Företog studieresa till Egypten 07. Mångårig medlem af "Ortel Drängar" samt föreningen "S. H. T.", deltagit i ett flertal sängarfärder. Ordförande i semistiska föreningen i Uppsala. En tid Uppsala allm. sångförenings sekreterare.

JUSTUS CHRISTOFFER OSTERMAN. † Officer 51, deltog härefter i en mängd olika expeditioner. I fransk örlogstjänst 64—66. Kapten vid skärgrädsartilleriet och flottan 67. Deltog därunder i ett flertal expeditioner, kommandör 87, chef för marinförvaltningens intendentalfdelning 88—93. Varschef vid flottans station i Stockholm ett par år. Tog därefter afsked, ur aktiv tjänst med tillstånd att kvarstå i reserven. Under en tid redaktör för Tidskrift i Sjöväsendet. Mångårig ledamot af Karlskrona stadsfullmäktige.

JOHAN CARL FOLLIN. † Underlöjtnant vid Västgöta regemente 60, öfverlöjtnant 94, afsked som öfverste i armén 98. Tillhörde under en lång följd af år styrelsen för Skaraborgs läns ensk. bank, sedan 84 dess ordförande. Ledamot af Sköfde stadsfullmäktige sedan 80-talet. Innehade dessutom ett flertal andra kommunala uppdrag.

CARL MAGNUS UNO EGGERTZ. † Studentexamen 62, fil. doktor 71, lektor i svenska och filosofi vid Karlskrona läroverk 77. Stiftande led. af Nordiska museet och medlem af kulturhistoriska föreningen för södra Sverige. Utgivit ett par filosofiska afhandlingar från trycket.

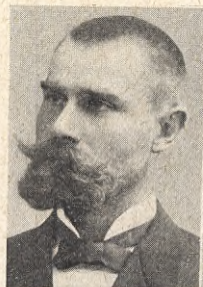
OLOF AUGUST NILSSON. † Ledamot af stadsfullmäktige och fattigvårdsstyrelsen i Hernösand.

NATIONALGOODTEMPLARORDENS FOLKHÖGSKOLA.

Den nya folkhögskolan på Vendelsberg, grundad och understödd af Nationalgoodtemplarorden i Sverige, är synnerligt vackert belägen på en höjd vid Mölnlycke station på Göteborg—Boråsbanan.

I hufvudbyggnaden finnas ett trettiotal stora praktiga rum och salar, utrustade med alla moderna bekvämligheter. Hela skolans område omfattar ej mindre än 13 tunnland park o. trädgård. Läroämnen o. kurser blifva i stort desamma som vid vårt lands andra folkhögskolor, dock med särskild vikt lagd på nykterhetsundervisning och hälso-lära. Teoretisk och praktisk hushållslära, slöjd, gymnastik samt om möjligt äfven trädgårdsskötsel äro upptagna på skolans program.

Efter fotografi.

DEN NYA FOLKHÖGSKOLAN Å WENDELSBERG (MÖLNLYCKE). Upprättad af National G. T. orden till minne af dess 20-åriga tillvaro; invigd den 3 nov. I hörnet porträtt af Folkhögskolans föreståndare, rektor *Oskar Lundgren*, förut föreståndare för Billströmska folkhögskolan på Tjörn.

Kliché: *Bengt Silfverparre.*

HVAR 8 DAGS ANNONSTÄFLING (FÖR OKTOBER).

Priset, kr. 50, har tillfallit herr *H. Nilson*, Göteborg. Bokstäfverna voro instuckna i följande firmors annonser: Hylin & Co., Stockholm, Vollmers Modebazar, Göteborg, Fabriken Tomten, Göteborg, A.-B. Beijers skorfabrik, Stockholm, Befwes Juvelerareaffär, Stockholm, Björck & Börjesons A.-B., Stockholm, Frälsningsarméns Handelsdepartem., Stockholm, John Fröberg, Finspong, Herman Meeths, Göteborg, A.-B. Bjurholms Porterbryggeri, Stockholm, Schweizer & Co., Luzern, Ferd. Lundquist & Co., Göteborg, A.-B. Nord. Kompaniet, Stockholm, Palace Hotell, Göteborg, Malmö Chokladfabrik, Malmö, H. Sackmanns A.-B., Stockholm, A.-B. Malmö Kaffe kompani, Malmö, Svea-Byrån, Göteborg, A.-B. Heyman, Vårgårda, Skand. Gummi-A.-B., Wiskafors.

Det för första täflan utvalda valspråket: "*Med folket för fosterlandet*" var ju synnerligen lätt att finna ut, t. o. m. innan alla de fyra numren för oktober utkommit. Men det var af-siktligt för att göra saken fullt klar. Nu börjar det bli betydligt svårare — och utan möjlighet att gissa innan alla häften äro utkomna. Lösningarna öppnas på en gång utan hänsyn till ankomsdag.

Deltag i den täflan som började i föregående nummer!

H. 8. D:S FOTOGRAFIPREMIERING

för insända fotografier till No: 5 utföll med *2dra pris kr. 10.—* till ing. *Cyrén Kalle & Co.*, Warschau.

- A. (aktualitet och värde i öfrigt) 3 point
- B. (raskhet vid insändandet) . . . 2 "
- C. (utförande). . . . . 2 "

Summa 7 point

för foto å sid. 75 (Sofia-bilder.)

X ARG. 6^E HAFDET INNEHÅLLER:

Carl August Lundberg. — Kurs för utbildande af fattigvårdsfunktionärer. — Arbetareföreningens nybyggnad i Göteborg. — Litterär afton å studenter och arbetares nya lokal i Stockholm. — Presidentvalet i Amerika. — Kejsar Wilhelm. — Furst von Bülow. — Den nya kometen. — Åre's Nobelpristagare? — 5 premiärer å hufvudstadsscener. — Olympiska spelens skridskotäffingar. — Minnesmärke öfver trämassans uppfinnare. — Peter Nansen. — Lorens Frölich. † — Grefve Zeppelins luftskepp. — Eiffeltornet som tidvisare. — Veckans porträttgalleri. — Natoina'goodtemplarordens folkhögskola. — Bonde — orgelbyggare. — Hvar 8 Dags annonserstäfian.

Foto. Ewald, Herrjunga.

Kliché: *Bengt Silfverparre.*

BONDE — ORGELBYGGARE.

Hemmansägaren Alfred Andersson i Källeryd, Västergötland, har förfärdigat en större orgel, som af fackmän blifvit högt värderad. Allt arbete — inre och yttre — är gjort af A. och är därvid att märka att han aldrig lärt orgelbyggeri eller studerat tonkonst utöfver hvad lediga kvällsstunder medgifvit.